

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

זבחים צט

עניין: אונן אינו משלח קרבנותיו,

כהן גדול מקריב אונן

מועד קטן דף יד :

אמר רבא ת"ש ^(ז)הצרוע לרבות כהן גדול והא כה"ג דכל השנה כרגל לכולי עלמא דמי דתנן ^(ט)כהן גדול מקריב אונן ואינו אוכל שמע

רש"י מ"ק יד :

שנהגו בו לרעות: הא כהן גדול כל השנה לדידיה כרגל לכולי עלמא דמי. דתנן כ"ג מקריב אונן מדלמנר לו אהרן למשה ואכלתי מטאת היום (ויקרא י"א) ולא אמר למשה והקרבתי מכלל דהקרבנה באנינות ולמדנו לכ"ג מקריב אונן אצל כולי עלמא דשאר ימות השנה אונן אינו משלח קרבנותיו כדלמרינן לקמן (דף טו:) שלמים בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא אונן וכרגל משלח וכהן גדול אונן מקריב כל השנה אלמא כל השנה לדידיה כרגל דמי וקמני

חידושי הגר"ח מועד קטן טו :

ושם בגמרא פשיט רבא מהא דוהצרוע לרבות כה"ג, והא כה"ג בכל השנה כרגל לכו"ע דמי, דתנן כה"ג מקריב אונן ואינו אוכל, וברש"י שם (ד"ה הא כה"ג) וז"ל, אבל כו"ע בשאר ימות השנה אונן משלח כדלמרינן לקמן שלמים בזמן שהוא שלם הוא מביא וכו' וברגל משלח, וכה"ג אונן מקריב כל השנה אלמא כל השנה לדידיה כרגל דמי, וקתני דנוהג בו צרעת תפשוט דכל מצורע נוהג צרעתו ברגל, ע"כ. והנה מה שכתב רש"י דאונן ברגל משלח קרבנותיו, הלא לכאורה איסורים דאונן איכא גם ברגל, דהא גם ברגל אינו אוכל בקדשים וכמבואר להדיא בפ' טב"י (זבחים דף צ"ט ע"ב), ומוכח דהא דאונן אינו משלח קרבנותיו הוא מעצם דיני ניהוג אנינות, ולא רק איסור בעלמא. ומה שביאר רש"י הרא"י מהא דאונן אסור בשילוח קרבנות וכה"ג מקריב ולא ניחא ליה בפשוטו מעצם הדין שמוכשר לעבודה באנינות ואינו מחלל עבודה, היינו משום דזה ע"כ אינו מדינים דרגל, דהא רגל לא מהני אלא לדינא דניהוג אנינות, אבל לפסלות לעבודה ע"י דין אונן לא מהני לזה רגל כלום, וע"כ דבכה"ג הוא דין מיוחד שהותר להקריב ואינו מחלל עבודה. וע"כ ביאר רש"י הרא"י מהא דאונן לכו"ע אסור בשילוח קרבנות וכה"ג מקריב באנינות דהיינו דאפילו קרבנות שלו כגון חביתין הוא מקריב באנינות ולית ביה דינא דשילוח קרבנות משום דכרגל דמי. ובאמת שכן מבואר בפ' הגוזל (בב"ק דף ק"י ע"א) אם היה כה"ג אונן נותנה לכל כהן שירצה, הרי דבכה"ג ליכא דינא דאונן אינו משלח קרבנות. אך צ"ע מאין נלמד זה הדין.

שם משמואל כי תשא תר"ע

בתוך ימי האבל

בב"ר (פ' י"א) ברכת ה' היא תעשיר זו השבת ולא יוסיף עצב עמה זה האבל, ובייב"ר (פ' י"ב) פקודי ה' ישרים משמחי לב זה אהרן שהיה לבו עצב עליו בשביל בניו שמתו כיון שנתייחד עליו הדיבור שמה. יע"ש. להבין כוונתם ז"ל נקדים דברי הגמ' מ"ק (ט"ו:) אבל אינו משלח קרבנותיו דתניא ר"ש אומר שלמים בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא אונן. הרי דאבל נקרא חסר בשלמות הנפש. ומה שציוותה התוה"ק לנהוג אבלות אינו עונש ח"ו, אך הוא תיקון. ולא לנפש הנפטר בלבד, כי הלוא קדושי עליון א"צ שום תיקון עוד, אך הוא תיקון גם לאבל החי. והיינו דמחמת שהוא חסר יכול להיות נשלם מצד אחר מסטרא דמסאבא ח"ו, כי במקום חלקי הקדושה שנחסרו ונסתלקו ממנו, הסט"א משתוקקת להדבק ולקבוע משכנה, כטעם הוה"ק בטומאת מת כנודע, לכן גזרה התוה"ק עליו אבלות שיהי' נשאר באבלותו ובחסרונו באלה הימים. וכבר נודעין דברי פעולה בנפש. ובכן כיון שנתחד הדיבור לאהרן שמה ונסתלקה מעליו האבלות והחסרון כיון שהשיג שלמות מחמת השראת האלקות.

שם משמואל אמור תרע"ב

במד"ר (פ' ז') אמר ר' אבא בר יודן כל מה שפסל הקב"ה בבהמה הכשיר באדם, פסל בבהמה עוורת או שבור או חרוץ או יבלת והכשיר באדם לב נשבר ונדכה, אמר ר' אלכסנדרי ההריוט הזה אם משמש הוא בכלים שבורים גנאי הוא לו אבל הקב"ה כלי תשמישו שבורים שנאמר קרוב ה' לנשברי לב, הרופא לשבורי לב, ואת דכא ושפל רוח, זבחי אלקים רוח נשברה, לב נשבר, עכ"ד. ויש להבין מאי ה' ס"ד לדמות שבירת לב באדם לשבור בבהמה שהוא חסרון בגופו, עד שהוצרך לומר לרבותא לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה, מכלל שהיתה סברא להיפוך, וביותר מה שאמר ההריוט הזה אם משתמש בכלים שבורים, ומשמע שהקב"ה סובל הגנאי, ואינו מובן מהו הגנאי בלב נשבר, ובדאי לא בדרך צחות הלשון להיות לשון שבור נופל על הלשון נשבר אמר המדרש כן: ונראה דהנה אמרו ז"ל (מ"ק ט"ו:) אונן אינו משלח קרבנותיו שנאמר שלמים כשהוא שלם ולא כשהוא אונן, ואינו מובן למה יקרא אונן חסר, דבדאי אין הפירוש

